
UNUTRAŠNJA PRAVILA ZA NORMIZACIJU – 4. dio:

Osnivanje i rad programskih odbora

Zagreb, srpanj 2021.

HZN

Hrvatski zavod za norme
Croatian Standards Institute

Sadržaj

Predgovor	3
1 Svrha i područje primjene	3
2 Nazivi i definicije	3
3 Programski odbori i radne skupine programskih odbora.....	4
3.1 Općenito	4
3.2 Označivanje programskih odbora	4
3.3 Programski odbori (PRO)	4
Dodatak A Odgovornosti i prava predsjednika programskog odbora	7
Dodatak B Dužnosti tajnika programskog odbora	8
Bibliografija	9
Povijest dokumenta	10

Predgovor

Unutrašnja pravila za normizaciju (UPN) Hrvatskoga zavoda za norme (HZN) usklađena su s načelima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije (WTO).

Unutrašnja pravila za normizaciju (UPN) u prvome su redu namijenjena za uporabu zaposlenicima HZN-a, tehničkim odborima, a posebno predsjednicima i tajnicima tehničkih odbora te svima koji su uključeni u izradu nacrtu hrvatskih norma i drugih dokumenata HZN-a dostupnih javnosti.

Pravila rada hrvatske normizacije pod zajedničkim nazivom *Unutrašnja pravila za normizaciju* sastoje se od ovih dijelova:

1. dio: *Normizacija općenito, ciljevi i osnovna načela*
2. dio: *Vrste dokumenata i njihovo označivanje*
3. dio: *Izrada i donošenje hrvatskih norma i drugih dokumenata*
4. dio: *Osnivanje i rad programskih odbora*
5. dio: *Osnivanje i rad tehničkih odbora*
6. dio: *Sastavljanje i oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti.*

Svaki od navedenih dijelova Unutrašnjih pravila za normizaciju objavljen je kao zaseban dokument i svakomu je dijelu dodijeljena jedinstvena slovna oznaka (UPN).

Korisnici su odgovorni za ispravnu primjenu tih pravila.

U skladu s odredbama Statuta HZN-a, svi prijedlozi za izmjene i dopune tih pravila podnose se HZN-u u pisanome obliku.

O izmjenama i dopunama raspravlja Tehnička uprava (TU), koja izmjene i dopune predlaže ravnatelju. Na prijedlog ravnatelja, o izmjenama i dopunama odlučuje Upravno vijeće.

Novo izdanje UPN-a objavljuje se nakon prihvaćanja izmjena i dopuna na sjednici Upravnog vijeća. U poglavlju Povijest dokumenta, navodi se oznaka novoga izdanja i datum odluke Upravnog vijeća.

Sve promjene u budućim izdanjima označavat će se jednom okomitom crtom na lijevom rubu teksta.

Treće izdanje ovoga dijela Unutrašnjih pravila za normizaciju, UPN 4, zamjenjuje drugo izdanje UPN 4 iz 2014. godine.

1 Svrha i područje primjene

U ovome dijelu UPN-a opisuje se osnivanje, rad i prestanak rada programskih odbora HZN-a.

2 Nazivi i definicije

Za potrebe ovog dijela Unutrašnjih pravila primjenjuju se nazivi i definicije navedeni u UPN 1 i UPN 2.

3 Programski odbori i radne skupine programskih odbora

3.1 Općenito

Uredbom o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme utvrđena je djelatnost HZN-a i uspostava infrastrukture savjetodavnih (programski odbori) i tehničkih tijela HZN-a.

Člankom 55. Statuta HZN-a utvrđeno je da se programski odbori osnivaju radi utvrđivanja politike normizacije u pojedinome širem području normizacije (UPN 5, Dodatak A).

Programski odbori povezuju interese različitih zainteresiranih strana za normizaciju određenoga šireg područja i utvrđuju prioritete u normizaciji tog područja.

Svaki programski odbor ima svoju jedinstvenu oznaku i naziv iz kojeg je jasno vidljivo područje normizacije za koje se osniva.

Radi obavljanja određenih poslova iz svojeg djelokruga, programski odbori mogu osnivati radne skupine.

Radne skupine programskih odbora stručna su radna tijela koja se osnivaju radi obavljanja određenih zadataka i obično se ukidaju nakon dovršenja zadatka.

U skladu sa Statutom HZN-a, rad u programskim odborima je dragovoljan.

3.2 Označivanje programskih odbora

Programskim odborima dodjeljuje se jedinstvena oznaka i naziv:

HZN/PRO X, *Naziv programskog odbora*

Radne skupine programskih odbora označavaju se oznakom i nazivom:

HZN/PRO X/RS n, *Naziv programskog odbora; Naziv radne skupine programskog odbora*

Oznaka PRO-a (RS-a) sastoji se od slovne oznake PRO (RS) i broja koji se dodjeljuje prema redoslijedu osnivanja.

3.3 Programski odbori (PRO)

3.3.1 Osnivanje programskog odbora

Programski se odbor osniva na prijedlog zainteresiranih strana za određeno područje normizacije.

Zainteresirane strane za djelatnost normizacije u HZN-u u skladu s UPN 1 su:

- industrija i trgovina (proizvođači, dobavljači i pružatelji usluga, mikro, mali i srednji poduzetnici, obrti)
- tijela državne uprave i javne ustanove
- akreditacijska, certifikacijska i ispitna tijela (ispitni laboratoriji i certifikacijske ustanove)
- udruge potrošača, udruženja za zaštitu okoliša, nevladine udruge, sindikati i fizičke osobe
- obrazovne i istraživačke ustanove i strukovna udruženja (obrazovne organizacije, strukovna (profesionalna) udruženja, istraživačke institucije).

Prijedlog za osnivanje PRO-a mogu dati i upravna i stručna tijela HZN-a.

Tehnička uprava razmatra prijedlog za osnivanje PRO-a i zadužuje voditelja odgovarajućeg područja normizacije za pripremu osnivanja PRO-a.

U službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a objavit će se poziv članovima HZN-a za prijavu kandidata za članstvo u PRO-u.

Pri odabiru članova PRO-a prednost će se dati kandidatima za članstvo koji:

- su istaknuti stručnjaci u području za koji se osniva PRO
- imaju najmanje 10 godina iskustva u struci
- imaju odgovarajuće znanje jednog od tri službena jezika CEN/CENELEC-a (engleskog, njemačkog ili francuskog)
- upotrebljavaju suvremena elektronička sredstva za komunikaciju.

Tehnička uprava razmatra zaprimljene prijave te predlaže ravnatelju kandidate za članove PRO-a.

Članovi PRO-a trebaju biti iz različitih zainteresiranih strana (interesnih skupina) kad god je to moguće.

Konačan prijedlog za osnivanje PRO-a Tehnička uprava prosljeđuje ravnatelju, a odluku o osnivanju PRO-a i imenovanju članova PRO-a na prijedlog ravnatelja donosi Upravno vijeće HZN-a, koje određuje voditelja odgovarajućega stručnog područja za tajnika PRO-a.

Obavijest o osnovanome PRO-u objavljuje se u službenome glasilu HZN-a i/ili na mrežnim stranicama HZN-a.

Na osnivačkome sastanku PRO-a, utvrđuje se prijedlog područja rada, bira se predsjednik i utvrđuje program rada.

3.3.2 Članovi programskog odbora

PRO ima od 7 do 15 članova i predsjednika.

PRO po svom sastavu treba osigurati ravnomjernu zastupljenost svih zainteresiranih strana za hrvatsku normizaciju u određenom području normizacije.

Članovi PRO-a imenuju se na razdoblje od četiri godine.

3.3.3 Predsjednik programskog odbora

Predsjednik upravlja radom PRO-a, vodi sastanke i nastoji postići konsenzus.

Predsjednika PRO-a biraju članovi PRO-a natpolovičnom većinom.

Upravno vijeće HZN-a potvrđuje izbor predsjednika PRO-a.

Predsjednik ima mandat za razdoblje od četiri (4) godine. Mandat predsjednika može se produžiti najviše dva puta po četiri (4) godine.

U slučaju opravdane odsutnosti predsjednika PRO-a, sastanak vodi jedan od članova PRO-a na prijedlog prisutnih članova.

Odgovornosti i prava predsjednika PRO-a utvrđeni su u Dodatku A.

3.3.4 Tajnik programskog odbora

Tajnik PRO-a zaposlenik je HZN-a i voditelj je stručnog područja normizacije za koje se osniva PRO.

Tajniku PRO-a mandat traje dok je voditelj normizacije za određeno stručno područje.

Tajnik PRO-a pomaže predsjedniku PRO-a u upravljanju radom PRO-a. Zadužen je za provedbu odluka PRO-a povezanih s uspostavom stručnih tijela i njihovom koordinacijom u određenome području normizacije te za prijenos smjernica PRO-a tim tijelima.

Dužnosti tajnika PRO-a utvrđene su u Dodatku B.

3.3.5 Rad programskog odbora

PRO obavlja poslove iz svojeg djelokruga na sastancima koji se održavaju prema potrebi, a najmanje jedanput godišnje.

Zadatak PRO-a je kreiranje politike normizacije u određenome području normizacije, na temelju podataka HZN-a, s posebnom pozornošću na specifičnosti struke:

- povezivanje interesa i potreba svih zainteresiranih u normizaciji određenog područja
- predlaganje uspostave stručnih tijela za programsko područje, imajući u vidu shemu europske normizacije za odgovarajuće područje normizacije, kao i specifične potrebe Republike Hrvatske
- određivanje prioriteta za osnivanje stručnih tijela u programskom području i njihovo uključivanje u rad međunarodne i europske normizacije
- davanje smjernica za rad tehničkih odbora u određenome području normizacije
- usmjeravanje rada više TO-a koji su iz istog područja normizacije kada rade na zajedničkom projektu
- određivanje prioriteta u donošenju određenih normi
- suradnja s PRO-ima drugih sektora u području gdje se nadležnosti isprepliću.

Rad PRO-a odvija se prema poslovniku koji PRO donosi na osnivačkom sastanku.

3.3.6 Ukidanje programskog odbora

PRO se ukida kad prestane potreba za njegovim radom.

Prijedlog za ukidanje PRO-a priprema Tehnička uprava i podnosi ravnatelju HZN-a.

Odluku o ukidanju donosi Upravno vijeće HZN-a na prijedlog ravnatelja.

Dodatak A

Odgovornosti i prava predsjednika programskog odbora

Uloga:

- predsjednik je osoba koja vodi PRO.

Odgovoran je za:

- upravljanje programom rada PRO-a u skladu s ciljevima i rokovima
- pripremanje sastanaka PRO-a, zajedno s tajnikom
- vođenje sastanaka PRO-a u skladu s poslovnikom PRO-a
- usklađivanje stavova ako konsenzus nije postignut
- preciznost i jasnoću svih odluka u pisanome obliku
- praćenje provedbe odluka kako bi se osigurao napredak u radu
- izvještavanje Upravnog vijeća HZN-a o provedbi politike normizacije u području PRO-a
- izvještavanje PRO-a o rezultatima međunarodnih odnosno europskih sastanaka na kojima je sudjelovao.

Odgovara:

- programskom odboru i Upravnom vijeću HZN-a.

Prava:

- saziva i vodi sastanak
- predstavlja hrvatsku normizaciju u području u kojem je predsjednik PRO-a na sastancima hrvatskih, europskih i međunarodnih organizacija uz pismeno dopuštenje ravnatelja HZN-a
- uz pismeno dopuštenje ravnatelja HZN-a sudjeluje u radu europskih ili međunarodnih organizacija za normizaciju kao predstavnik PRO-a za područje u kojem je predsjednik PRO-a.

Način rada:

- radi u suradnji s članovima PRO-a i tajnikom te se o svim pitanjima s njima dogovara.

Dodatak B

Dužnosti tajnika programskog odbora

Tajnik osigurava tehničku pomoć predsjedniku i članovima PRO-a u njihovu radu.

Dužnosti tajnika:

- predlaže, priprema i organizira sastanak PRO-a
- prati hrvatsku, europsku i međunarodnu normizaciju u svome području normizacije
- savjetuje predsjednika o primjeni Unutrašnjih pravila za normizaciju HZN-a
- sudjeluje u pripremi programa rada PRO-a
- sudjeluje u utvrđivanju rokova i prioriteta
- vodi brigu o sastavu PRO-a i posuvremenjivanju podataka o članovima
- uspostavlja suradnju PRO-a s ostalim tijelima HZN-a
- provodi donesene odluke PRO-a u svojem djelokragu rada.

Sastanci:

- organizira sastanak u suradnji s predsjednikom i priprema odgovarajuće dokumente
- sudjeluje u izradi poziva za sastanak PRO-a s dnevnim redom
- stavlja na raspolaganje poziv za sastanak s odgovarajućim dokumentima članovima PRO-a
- utvrđuje ispunjavanje uvjeta za održavanje sastanka (kvorum)
- izrađuje bilješku sa sastanka PRO-a i stavlja je na raspolaganje članovima PRO-a u roku od 30 dana
- izrađuje i obrojčuje radne dokumente PRO-a i vodi brigu o njima
- stavlja na raspolaganje dokumente PRO-a članovima
- nadzire ispunjavanje rokova pri provedbi projekata PRO-a.

Bibliografija

- [1] Zakon o normizaciji (NN 80/2013)
- [2] Uredba o osnivanju Hrvatskoga zavoda za norme (NN 154/2004; NN 44/2005, NN 30/2010, NN 34/2012, NN 79/2012)
- [3] Uredba (EU) broj 1025/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća o europskoj normizaciji
- [4] Statut Hrvatskoga zavoda za norme, veljača 2011., konsolidirana verzija
- [5] Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti (NN 80/2013; NN 14/2014, NN 32/2019)
- [6] Pravilnik o članstvu u Hrvatskom zavodu za norme
- [7] CEN/CENELEC Internal Regulations (svi dijelovi)
- [8] ISO/IEC Directives, (svi dijelovi)
- [9] ETSI Directives, V41
- [10] UPN 1:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 1. dio: Normizacija općenito, ciljevi i osnovna načela*
- [11] UPN 2:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 2. dio: Vrste dokumenata i njihovo označivanje*
- [12] UPN 3:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 3. dio: Izrada i donošenje hrvatskih norma i drugih dokumenata*
- [13] UPN 5:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 5. dio: Osnivanje i rad tehničkih odbora*
- [14] UPN 6:2021, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 6. dio: Sastavljanje i oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti*
- [15] ISO/IEC Guide 59:2019, ISO and IEC recommended practices for standardization by national bodies
- [16] HRN EN 45020:2007, *Normizacija i srodne djelatnosti – Rječnik općih naziva (ISO/IEC Guide 2:2004, EN 45020:2006)*
- [17] CEN-CENELEC Guide 2, *Consumer interests and the preparation of European Standards*
- [18] CEN-CENELEC Guide 17, *Upute za pisanje norma uzimajući u obzir potrebe mikro, malih i srednjih poduzeća (SME)*

Povijest dokumenta

Izdanje br.	Datum objave:	Status
1	2009-06-17	Usvojeno elektroničkim glasovanjem Upravnoga vijeća
1		1. izdanje ispravljeno 2009-07-09
2	2014-02-20	Doneseno na 11. sjednici Upravnoga vijeća
3	2021-07-15	Doneseno na 3. sjednici Upravnoga vijeća